

Duitsers koesteren hun boeren

Niet van een boerderij afkomstig, maar toch als melkveehouder aan de slag. Het is **Marco Hekert** en **Janine Kielstra** gelukt. Ze boeren in Duitsland. Hun nieuwe landgenoten houden van boeren, is hun ervaring. En, niet onbelangrijk als starter, het is daar erg makkelijk om grond te pachten.

Door
Aart van Cooten

Je bent jong, hebt een agrarische opleiding gevolgd en wilt dolgraag aan de slag in de melkveehouderij. Pech, je ouders hebben geen boerderij. En dan heb je ook nog eens een relatie met een leuke meid die in precies hetzelfde schuitje zit. Samen een bedrijf kopen in Nederland? De bank ziet je al aan komen. Emigreren? Ook daar heb je erg veel geld voor nodig. Daar gaan je dromen. Maar dan doet je vroegere stageboer jou een aanbod. Hij wil wel een boerderij aan de andere kant van de grens kopen. Daar kunnen jij en je vriendin samen aan de slag. In maatschap met hem. Je kijkt hem verbaasd aan. Hij meent het echt. Opeens blijkt je droom toch uit te komen. Niet in Nederland, maar op een onbekende plek in het noorden van Duitsland.

Keihard werken

Dat is in een notendop het verhaal van Marco Hekert (23) en Janine Kielstra (22). Zij zitten nu al ruim twee jaar op

een melkveebedrijf bij het dorp Jade, zo'n dertig kilometer boven Oldenburg, niet ver over de grens van Groningen. Keihard werken, natuurlijk, zelfs het interview moet een paar keer worden uitgesteld. Elke keer is er weer wat anders te doen. Maar ze klagen niet. Integendeel, ze zijn dolgelukkig dat zij de kans hebben gekregen om boer te worden. In Duitsland weliswaar, maar dat maakt hun niks uit. "In feite boer je hier op dezelfde manier als hier in Nederland. Eigenlijk makkelijker, want de gemiddelde Duitser koestert de agrarische sector. Dat kun je van veel Nederlanders niet zeggen," vindt Marco. Dat merk je bijvoorbeeld aan de regelgeving. Minder milieuregels, minder controleurs op het erf. Belangrijker is dat je daar in het noorden van Duitsland makkelijk aan pachtgrond kunt komen. Zo'n 250 euro per hectare per jaar. Een koopje in vergelijking met Nederland, weet Janine.

Stalfeest

Ze begonnen op een bedrijf met achterstallig onderhoud. Een oude ligboxenstal, vijftig hectare grond, een melkquotum van zo'n 300.000 liter. Dat waren de cijfers van twee jaar geleden. Ze hebben een flinke lap grond bijgepacht en acht keer via de quotumbeurs melkquotum gekocht. Ook de prijs van quotum ligt trouwens stukken lager dan hier. Ze melken nu 90 koeien en leveren op jaarbasis ruim acht ton melk. Een volwaardig bedrijf naar Nederlandse begrippen. In hun directe omgeving behoren ze tot de groep grote, moderne bedrijven. Inmiddels staat er een nieuwe stal naast de boerderij met 120 ligboxen en een melkstal waar 20 koeien tegelijkertijd worden gemolken. De een melkt 's ochtends, de ander 's avonds. Zo'n honderd buurtgenoten werden uitgenodigd voor de officiële opening van de stal en ze kwamen bijna allemaal opdagen. Janine: "We horen er nu helemaal bij. De buurt praat nog over ons stalfeest. Vanaf de eerste dag hebben we energie in onze nieuwe omgeving gestoken. Barbecuen, lid geworden van de kegelclub, dat soort dingen. Daar hebben we eigenlijk nauwelijks tijd voor, maar we doen het wel. Ik raad dat alle emigranten aan. Alleen dan kom je ertussen." ←

(S)emigreren naar Duitsland

In Duitsland zijn de prijzen voor grond, quotum en ook de loonkosten lager dan in Nederland.

De grootste bedrijven zijn te vinden in het noorden, in de deelstaten Noordrijn-Westfalen, Sleeswijk-Holstein en Nedersaksen, en in de Oostduitse deelstaten. Grondprijzen variëren van zo'n 10.000 euro per ha in het Noordwesten (of 250 euro pacht) en 5.000 in het Oosten (100 euro pacht). Melkquotum wordt drie keer per jaar per deelstaat verhandeld via de quotumbeurs. Iedere deelstaat heeft dus haar eigen beurs en ook haar eigen prijzen. Momenteel is de prijs in het Westen gemiddeld 37 cent (bij 4% vet) en in de Oostduitse deelstaten 25 cent. Je hebt voor Duitsland geen aparte verblijfsvergunning nodig, maar als ondernemer moet je je wel aanmelden bij het Gewerbeamt bij de gemeente.

In sociaal opzicht verschilt Duitsland weinig met Nederland. Het voorzieningenniveau ligt op hetzelfde niveau als bij ons. Wel wordt de samenleving door velen als gemoedelijker ervaren. ←

